

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2026-02-17 Dnr UFV 2025/1861

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress

Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare

Magnus Ödman

Telefon

070-167 91 42

www.uu.se

magnus.odman@uu.se

Remiss av Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Följande expertyttrande har utarbetats av universitetslektor Marc Landeman, Juridiska institutionen.

Kort sammanfattning

Uppsala universitet tillstyrker i huvudsak de förslag som framläggs i promemorian om en nationell klassificeringsstruktur för ärendehantering enligt PBL. Universitetet bedömer dock att det före en implementering av förslagen fordras en något mer fördjupad och utförlig kartläggning samt konsekvensanalys för vissa delar av förslagen.

Övergripande generella synpunkter

Uppsala universitet ställer sig i huvudsak positiv till förslagen om en nationell klassificeringsstruktur för ärendehantering enligt PBL. Generellt bedöms förslagen bidra till att samtliga kommuner i riket får en mer enhetlig ärendehantering av PBL-ärenden. Tillämpningen i praktiken kan alltså förväntas bli mer enhetlig över hela landet, vilket är positivt ur bland annat rättssäkerhets- och likabehandlingssynpunkt. Även transparensen vid ärendehantering bör förbättras enligt förslagen likaså att berörda aktörer på ett bättre sätt än idag får tillgång till relevant fastighetsinformation.

Vad gäller på vilket sätt implementeringen bör ske lämnar Uppsala universitet följande synpunkter. Promemorian arbetar utifrån sju olika typer av alternativ, eller scenarion som är den benämning som används i promemorian. Av promemorian framstår det som att det framförallt är två till tre av dessa scenarion som är mer aktuella för implementering (scenario 2, 4 och 7). Universitetet bedömer att effekter och konsekvenser vid en implementering av något av dessa tre scenerier, eller vid en kombination, behöver kartläggas mer utförligt. Scenariernas för- och nackdelar samt effekter på olika intressen behöver även i en högre grad ställas i relation mot varandra på ett tydligare sätt. Utöver detta gör universitetet bedömningen att följande övergripande frågor behöver utredas mer grundligt:

YTTRANDE

- För- och nackdelar med ett mer centraliserat statligt huvudmannaskap (exempelvis nationellt system) kontra ett mer lokalt decentraliserat ansvar. Frågan om huvudmannaskap och vem som ska tillhandahålla adekvat infrastruktur bör kartläggas mer utförligt (främst för- och nackdelar med olika varianter). Det bör även i högre grad kartläggas och ges förslag över hur ansvarsfördelningen bör ske mellan stat och kommun, i det fall staten ges ansvar att tillhandahålla hela eller delar av nämnda infrastruktur (exempelvis som vid scenario 7, med förslag om ett nationellt ärendehanteringssystem).
- Hur förslagen eventuellt påverkar det kommunala självstyret. Det går inte att utesluta att förslaget enligt framförallt scenario 7 kan ge upphov till potentiella konflikter med det kommunala självstyret, eller åtminstone påverka viktiga kommunala intressen, då förslaget innebär ett nationellt ärendehanteringssystem med statligt huvudmannaskap samt att förslaget innehåller vissa tvingande moment gentemot kommunerna. Risker, konsekvenser samt eventuella anpassningar bör därför kartläggas mer utförligt än vad som gjorts i promemorian.
- En djupare kartläggning över hur andra delar av samhällsbyggnadsprocessen hos kommunerna samspelar med förslagen om ärendehantering enligt plan- och bygglagen. Samhällsbyggnadsprocessen sträcker sig långt utanför plan- och bygglagen. Universitetet bedömer att det i promemorian saknas kartläggning över hur föreslagen ärendehantering samspelar med övriga processer som kan uppkomma vid samhällsbyggande. Universitetet efterfrågar därför att förslagen även bör beröra hur ärendehantering enligt annan för samhällsbyggnadsprocessen relevant lagstiftning potentiellt kan samspela med föreslagen ärendehantering enligt plan- och bygglagen. Universitetet efterfrågar alltså en närmare kartläggning över hur föreslagen ärendehantering passar in i ett mer övergripande system över samhällsbyggandets processer och om det finns eventuella samordningsvinster mellan dessa.
- Graden av flexibilitet och anpassning. Det bedöms svårt att på förhand täcka in allt som kan tänkas vara relevant, särskild vid framtida förändringar och behov. Universitetet vill därför framhålla att det är viktigt att ett nytt system har en viss grad av flexibilitet och anpassningsbarhet för att kunna möta okända och oförutsägbara situationer. Det framstår som något osäkert om promemorians förslag har beaktat detta i tillräckligt hög utsträckning.